ПРОТОКОЛ

четвертого засідання делегацій України і Російської Федерації з визначення правового статусу Азовського моря та Керченської протоки, а також розмежування морських просторів у Чорному морі

23 вересня 1998 року в м.Києві відбулось четверте засідання делегацій України і Російської Федерації з визначення правового статусу Азовського моря та Керченської протоки, а також розмежування морських просторів у Чорному морі (список членів делегацій додається).

Порядок денний засідання:

1. Про правовий статус Азовського моря і судноплавство в його акваторії.
2. Про правовий статус Керченської протоки.
3. Про розмежування континентального шельфу і виключних (морських) економічних зон у Чорному морі.
4. Про судноплавство в Керченській протоці.
5. Про проект Комплексної програми співробітництва Російської Федерації і України в Азово-Керченському регіоні.
6. Різне.

З першого питання

Сторони підтвердили зафіксоване в протоколі третього засідання делегацій положення про те, що Азовське море розглядається ними як внутрішні води України і Російської Федерації.

Українська сторона підтвердила свою позицію, викладену в ході попередніх засідань, стосовно необхідності делімітації державного кордону в Азовському морі і заявила, що невизначеність меж суверенних прав України і Російської Федерації в Азовському морі завдає збитків економіці як України, так і Росії, негативно впливає на добробут народів обох держав.

Російська сторона заявила про те, що її позиція виходить з неподільності вод Азово-Керченської акваторії, що передбачає поширення статусу внутрішніх вод також і на Керченську протоку, і виклала свої аргументи проти проведення кордону в Азово-Керченському регіоні, що неминуче веде до відкриття цієї життєво важливої зони спільних інтересів Російської Федерації і України для вільного плавання суден, які належать третім країнам, в тому числі їхніх військових кораблів.

При цьому використання згаданих морських просторів могло б здійснюватися шляхом визначення відповідних зон відповідальності: в частині рибальства, використання надр, судноплавства, охорони навколишнього середовища, співробітництва прикордонних і митних служб, безпеки мореплавства та ін.

В ході консультацій була в попередньому порядку порушена ідея використати модель російсько-казахстанської домовленості щодо розмежування сфер використання надр на дні Каспійського моря в аналогічних цілях в Азовському морі.

З другого питання

Українська сторона, виходячи з принципу правонаступництва держав щодо території і зважаючи на підтвердження двосторонніми міждержавними договорами статусу державного кордону, підтвердила свою попередню позицію про необхідність укладення договору про правовий статус Керченської протоки.

Позиція російської сторони викладена в першому пункті цього протоколу.

З третього питання

Українська сторона заявила про готовність продовжити роботу над проектом договору про розмежування континентального шельфу і виключних (морських) економічних зон у Чорному морі та обмінятися з російською стороною на основі взаємності методикою розмежування континентального шельфу і виключних (морських) економічних зон у Чорному морі.

Російська сторона запропонувала провести двосторонні консультації на рівні експертних груп з метою вироблення загальних підходів до розмежування морських просторів в Чорному морі між Україною і Російською Федерацією.

Українська сторона вивчить цю пропозицію і повідомить російській стороні про своє рішення у робочому порядку.

З четвертого питання

Сторони відзначили активізацію двостороннього співробітництва щодо забезпечення безпеки мореплавства в Керченській протоці.

При цьому було висловлено побажання продовжити українсько-російській діалог на відповідному рівні з метою врегулювання тих питань стосовно судноплавства в Керченській протоці, які залишились неузгодженими.

З п"ятого питання

Українська сторона заявила про неприйнятність для України російського проекту "Комплексної програми співробітництва Російської Федерації і України в Азово-Керченському регіоні" як такої, що не відповідає національним інтересам України. Українська сторона вважає можливою підготовку спільного проекту такої Програми після завершення договірно-правового оформлення морської ділянки українсько-російського державного кордону.

Російська сторона взяла до відома заяву української сторони та підтвердила своє переконання в тому, що до остаточного погодження позицій щодо правового статусу Азовського моря та Керченської протоки необхідно всіляко зміцнювати і координувати двостороннє співробітництво в цьому регіоні між заінтересованими міністерствами та відомствами, а також прибережними регіонами двох країн. Ефективним інструментом такої спільної роботи могла б стати згадана Комплексна програма.

Сторони погодились про те, що вирішення насущих проблем неможливо без продовження двосторонньої взаємодії у всіх сферах.

***

Чергове засідання делегацій України і Російської Федерації з визначення правового статусу Азовського моря і правового статусу Керченської протоки, а також розмежування континентального шельфу і виключних (морських) економічних зон у Чорному морі відбудеться на початку 1999 року на території Російської Федерації .

Протокол складений у двох примірниках українською і російською мовами.

23 вересня 1998 року м.Київ

ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕЛЕГАЦІЮ

Ю.КОСТЕНКО

ЗА РОСІЙСЬКУ ДЕЛЕГАЦІЮ

І.САВОЛЬСЬКИЙ

СПИСОК
ДЕЛЕГАЦІЇ УКРАЇНИ

1.	КОСТЕНКО Юрій Васильович	Посол з особливих доручень МЗС, керівник делегації
2.	ДОРОШЕНКО Микола Петрович	Завідувач відділу Адміністрації Президента
3.	СЕВРЮКОВ Володимир Васильович	Заступник міністра транспорту - Голова морського департаменту
4.	ЩИПЦОВ Олександр Анатолійович	Заступник міністра транспорту - Голова Держгідрографслужби
5.	СТЕПАНЕНКО Олексій Миколайович	Заступник Голови Держкомрибгоспу
6.	ЛОГВІНОВ Анатолій Романович	Тво начальника управління Держкомкордону
7.	РИЛАЧ Валерій Олександрович	Заступник начальника І ТУ МЗС
8.	АВДЮШЕНКО Юрій Георгійович	Заступник начальника управління Держгідрографслужби
9.	ГУБАНОВ Євген Павлович	Директор інституту П НДІРО
10.	ВИСОЦЬКИЙ Олександр Федорович	Провідний науковий співробітник інституту держави і права НАН
11.	АНЦИЛЕВИЧ Герольд Олександрович	Професор інституту водного транспорту
12.	КОРОБКА Василь Григорович	Начальник відділу Мінекобезпеки
13.	ВОРОНА Микола Іванович	Тво начальника відділу служби Держкомкордону
14.	ДЕМ"ЯНЕЦЬ Валерій Іванович	Перший секретар ДПУ МЗС
15.	БОБОШКО Сергій Олександрович	Старший офіцер відділу служби Держкомкордону

СПИСОК
ДЕЛЕГАЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

1.	САВОЛЬСЬКИЙ Ігор Сергійович	Директор 2 ДСНД МЗС, керівник делегації
2.	ДЗЮБЕНКО Павло Григорович	Заступник директора ДП МЗС
3.	ЧЕРКАШИН Дмитро Дмитрович	Головний радник МЗС
4.	КУЗНЕЦОВ Сергій Геннадійович	Заступник глави Адміністрації Ростовської області
5.	ГЛУМОВ Іван Федорович	Керівник Департаменту Мінприродресурси
6.	КЛІМОВ Василь Васильович	ФПС
7.	ЧЕРЕМНИХ Сталь Арсенійович	Капітан порту Кавказ
8.	МАКАРОВ Едуард Володимирович	Директор Азовського НДІ рибного господарства
9.	ЛІХАЧОВ Віктор Віталійович	Радник Посольства Російської Федерації в Україні

PAGE INTENTIONALLY LEFT BLANK

TRANSLATION

MINUTES

of the 4th Meeting of the Delegations of Ukraine and the Russian Federation to Determine the Legal Status of the Sea of Azov and the Kerch Strait and to Delimit the Maritime Spaces in the Black Sea

On 23 September 1998, Kyiv hosted the 4th Meeting of the Delegations of Ukraine and the Russian Federation to Determine the Legal Status of the Sea of Azov and the Kerch Strait and to Delimit the Maritime Spaces in the Black Sea (the list of delegation members is enclosed).

Meeting agenda:

1. On the legal status of the Sea of Azov and on navigation in its waters.

2. On the legal status of the Kerch Strait.

3. On the delimitation of the continental shelf and exclusive (maritime) economic zones in the Black Sea.

4. On navigation in the Kerch Strait.

5. On the draft Integrated Program of Cooperation between the Russian Federation and Ukraine in the Azov-Kerch Region.

6. Miscellaneous.

Regarding item one

The sides reaffirmed the provision contained in the minutes of the third meeting of the delegations to the effect that they treat the Sea of Azov as internal waters of Ukraine and the Russian Federation.

The Ukrainian side reaffirmed its position expressed in the course of preliminary meetings regarding the need to delimit the state border in the Sea of Azov and stated that the undetermined boundaries of sovereign rights of Ukraine and the Russian Federation in the Sea of Azov are damaging to the economies of both Ukraine and Russia and adversely affect the livelihoods of the people of both countries.

The Russian side stated that it proceeds in its position from the fact that the Azov-Kerch waters are indivisible, which implies that the status of internal waters should also be applied to the Kerch Strait. The Russian side also presented its arguments against delimitation in the Azov-Kerch region, which would inevitably open this vital zone of common interests of the Russian Federation and Ukraine to free navigation by vessels of third countries, including their military vessels.

Meanwhile, the above-mentioned maritime spaces could be used by defining the relevant zones of responsibility: in the areas of fishing, mineral development, navigation, environmental protection, cooperation between border guard and customs services, safety of navigation, etc.

In the course of consultations, preliminary consideration was given to the idea of using the model of the Russian-Kazakh agreement on the delimitation of areas of mineral development on the seabed of the Caspian Sea for the same purposes in the Sea of Azov.

Regarding item two

Proceeding from the principle of legal succession of the states with respect to the territory and considering the affirmation of the status of the state border by bilateral interstate agreements, the Ukrainian side reaffirmed its previous position regarding the need to enter into an agreement on the legal status of the Kerch Strait.

The position of the Russian side is outlined in Item 1 of these minutes.

Regarding item three

The Ukrainian side expressed readiness to continue working on the draft agreement on the delimitation of the continental shelf and exclusive (maritime) economic zones in the Black Sea and to reciprocally exchange with the Russian side the procedure for delimitation of the continental shelf and exclusive (maritime) economic zones in the Black Sea.

The Russian side proposed holding bilateral consultations at the level of expert groups with a view to working out general approaches to delimitation of maritime spaces in the Black Sea between Ukraine and the Russian Federation.

The Ukrainian side will review this proposal and inform the Russian side about its decision in due course.

Regarding item four

The sides remarked on the more active bilateral cooperation in ensuring the safety of navigation in the Kerch Strait.

The sides also expressed willingness to continue the Ukrainian-Russian dialog at the relevant level with a view to resolving the outstanding issues pertaining to navigation in the Kerch Strait.

Regarding item five

The Ukrainian side has denounced the Russian draft of the 'Integrated Program of Cooperation between the Russian Federation and Ukraine in the Azov-Kerch Region' as being unacceptable and in contravention of the national interests of Ukraine. The Ukrainian side believes it would be possible to prepare a joint draft of this Program after completion of the contractual and legal formalization of the maritime segment of the Ukrainian-Russian state border.

The Russian side has taken cognizance of the statement made by the Ukrainian side and has reaffirmed its believe that, until a final agreement has been reached on the positions regarding the legal status of the Sea of Azov and the Kerch Strait, every effort must be made to reinforce and coordinate bilateral cooperation in this region between the concerned ministries and agencies and also between the coastal regions of the two states. The aforementioned Integrated Program could become an effective tool for such collaboration.

The sides have agreed that the issues at hand cannot be resolved without a continuation of bilateral cooperation in all areas.

* * *

The next meeting of the delegations of Ukraine and the Russian Federation to determine the legal status of the Sea of Azov and the legal status of the Kerch Strait and to delimit the continental shelf and exclusive (maritime) economic zones in the Black Sea will take place in early 1999 in the territory of the Russian Federation.

These minutes were drawn up in duplicate, in the Ukrainian and Russian languages.

23 September 1998, Kyiv

FOR THE UKRAINIAN DELEGATION

[Signature]

Yu. KOSTENKO

FOR THE RUSSIAN DELEGATION

[Signature]

I. SAVOLSKIY